MỘT SỐ HẰNG SỐ VẬT LÝ CƠ BẢN

Hằng số	Ký hiệu	Giá trị ước tính	Giá trị	Sai số
Tốc độ ánh sáng trong chân không	С	3,00x10 ⁸ m/s	2,99792458	chính xác
Diện tích nguyên tố	е	1,60x10 ⁻¹⁹ C	1,60217738	0,30
Khối lượng electron	m _e	9,11x10 ⁻³¹ kg	9,1093897	0,59
Khối lượng proton	m_p	1,67x10 ⁻²⁷ kg	1,6726230	0,59
Tỷ số khối lượng proton trên khối lượng electron	m_p/m_e	1840	1836,152701	0,020
Khối lượng nơtron	m_n	1,68x10 ⁻²⁷ kg	1,6749286	0,59
Khối lượng muon	m	1,88x10 ⁻²⁸ kg	1,8835326	0,61
Khối lượng electron (theo đơn vị khối lượng nguyên tử)	me	5,49x10 ⁻⁴ u	5,48579902	0,023
Khối lượng proton (theo đơn vị khối lượng nguyên tử)	m _p	1,0073 u	1,007276470	0,012
Khối lượng nơtron (theo đơn vị khối lượng nguyên tử)	m _n	1,0087 u	1,008664704	0,014
Khối lượng nguyên tử hidro	m _{1H}	1,0078 u	1,007825035	0,011
Khối lượng nguyên tử đơteri	m _{2H}	2,0141 u	2,0141019	0,053
Khối lượng nguyên tử Hêli	m _{4He}	4,0026 u	4,0026032	0,067
Hằng số điện	ε_{a}	8,85x10 ⁻¹² F/m	8,85418781762	chính xác
Hằng số (từ) thẩm	μ_o	1,26x10 ⁻⁶ H/m	1,25663706143	chính xác
Hằng số Planck	h	6,63x10 ⁻³⁴ Js	6,630754	0,60
Bước sóngComptoncủa electron	λ_c	2,43x10 ⁻¹² m	2,42631058	0,089
Hằng số khí lí tưởng	R	8,31 J/mol K	8,314510	8,4
Hằng số Avogadro	N_A	6,02x10 ²³ mol ⁻¹	6,0221367	0,59
Hằng số Boltzman	k	1,38x10 ⁻²³ J/K	1,380657	11
Thể tích mol của khí lý tưởng ở đkc		2,24x10 ⁻² m ³ /mol		8,4
Hằng số Faraday	F	9,65x10 ⁴	9,6485309	0,3
Hằng số Stefan - Boltzmann	σ	5,67x10 ⁻ ⁸ W/m².K ⁴	5,67050	34
Hằng số Rydberg	R	1,10x10 ⁷ m ⁻¹	1,0973731534	0,0012
Hằng số hấp dẫn	G	6,67x10 ⁻ ¹¹ m³/s².kg	6,67260	100
Bán kính Bohr	r _B	5,29x10 ⁻¹¹ m	5,29177249	0,045
Momen từ của electron	μ_e	9,28x10 ⁻²⁴ J/T	9,2847700	0,34
Momen từ của proton	μ_p	1,41x10 ⁻²⁶ J/T	1,41060761	0,34
Manhenton Bohr	μ_B	9,27x10 ⁻²⁴ J/T	9,2749154	0,34
Manheton hạt nhân	μ_N	5,05x10 ⁻²⁷ J/T	5,0507865	0,34

MỘT SỐ SỐ LIỆU THIÊN VĂN

VÀI KHOẢNG CÁCH TỪ TRÁI ĐẤT

Tới Mặt Trăng (khoảng cách trung bình)	3,82x10 ⁸ m
Tới Mặt Trời (khoảng cách trung bình)	1,50x10 ¹¹ m
Tới ngôi sao gần nhất (Proxima Centauri)	4,04x10 ¹⁶ m
Tới tâm thiên hà của chúng ta	2,2x10 ²⁰ m
Tới thiên hà Andromet	2,1x10 ²² m
Tới biên của vũ trụ quan sát được	~10 ²⁶ m

MẶT TRỜI, TRÁI ĐẤT VÀ MẶT TRẮNG

Tính chất	Đơn vị	Mặt Trời	Trái Đất	Mặt Trăng
Khối lượng	kg	1,99x10 ³⁰	5,98x10 ²⁴	7,36x10 ²²
Bán kính trung bình	m	6,96x10 ⁸	6,37x10 ⁶	1,47x10 ⁶
Khối lượng riêng trung bình	kg/m³	1410	5520	3340
Gia tốc rơi tự do trên bề mặt	m/s ²	274	9,81	1,67
Vận tốc thoát	km/s	618	11,2	2,38
Chukỳ quay		37 ngày tại các cực 26 ngày tại xích đạo	23h 56phút	27,3 ngày
Năng suất bức xạ	W	3,90x10 ²⁶		

HỆ SỐ CHUYỂN ĐỔI

ĐỘ DÀI

	С	m	MET	km		in	ft	mi
1 centimet	= 1		10 ⁻²	10 ⁻⁵		0,3937	3,281x10 ⁻²	6,214x10 ⁻⁶
1 MET	= 100		1	10 ⁻³		39,37	3,218	6,214x10 ⁻⁴
1 kilomet	$= 10^5$		1000	1		3,937x10 ⁴	3218	0,6214
1 inch	= 2,540		2,540x10 ⁻²	2,540x10	)-5	1	8,33x10 ⁻²	1,578x10 ⁻⁵
1 put	= 30,48		0,3048	3,408x10	)-4	12	1	1,894x10 ⁻⁴
1 dặm	= 1,609	x10 ⁻⁵	1609	1,609		6,336x10 ⁴	5280	1
1 angstrôm = 10 ⁻¹⁰ m				1 fathom = 6 ft			1 rod = 16,5 ft	
1 hải lí = 1852 m 9,460x10 ¹² km			1 bán kính Bohr = 5,292x10 ⁻¹¹ m		= 5,292x10 ⁻	1 mil = 10 ⁻³ in.		
= 1,151 dặm ft	= 6076	1 parse	$c = 3.084 \times 10^{1}$	³ km	1 va	ard = 3 ft		1 nm = 10 ⁻⁹ m

DIỆN TÍCH

MET ²	cm ²	ft ²	in. ²
= 1	10 ⁴	10,76	1550

1 centimet vuông	= 10 ⁻⁴	1	1,076x10 ⁻	0,1550
1 fut vuông	= 9,290x10 ⁻²		1	144
1 inch vuông	= 6,452x10 ⁻⁴	6,452	6,944x10 ⁻	1
1 dặm vuông = 2,788 x 10 ⁷ ft ²			3	
= 640 acre	1 acre = $43,560$ 1 hecta = 10^4 m ² =			
1 barn = 10 ⁻²⁸ m ²		,		

THỂ TÍCH

	MET ³	cm ³	L	ft ³	in. ³
1 MET khối	= 1	10 ⁶	1000	35,31	6,102x10 ⁴
1 centimet khối	= 10 ⁶	1	1,000x10 ⁻³	35,31x10 ⁻⁵	6,102x10 ⁻²
1 lit	= 1,000x10 ⁻³	1000	1	35,51x10 ⁻²	61,02
1 fut khối	= 2,832x10 ⁻²	2,832x10 ⁴	28,32	1	1728
1 inch khối	= 1,639x10 ⁻⁵	16,39	1,639x10 ⁻²	5,787x10 ⁻⁴	1

¹ gallon chất lỏng U.S = 8 pinst U.S = 128 aoxơ chất lỏng U.S = 231 in³.

KHỐI LƯỢNG

Các đại lượng*oz, lb, ton, aoxơ, pao, ton*không phải là đơn vị khối lượng nhưng thường được dùng như thế.Ví dụ khi ta viết 1kg "=" 2,205lb nghĩa là 1 kilôgam là một khối lượng nặng 2,205 pound tại nơi mà g có giá trị tiêu chuẩn là 9,80665 m/s².

	g	KILÔGAM	slug	и	OZ	lb	ton
1 gam	= 1	0,001	6,825x10 ⁻⁵	6,022x10 ²³	3,527x10 ⁻³	2,205x10 ⁻³	1,102x10 ⁻⁶
1 KILÔGAM	= 1000	1	6,825x10 ⁻²	6,022x10 ²⁶	35,27	2,205	1,102x10 ⁻³
1 slug	$= 1,459 \times 10^4$	14,59	1	8,786x10 ²⁷	514,8	32,17	1,609x10 ⁻²
1 đơn vị khối lượng nguyên tử	= 1,661x10 ⁻	1,661x10 ⁻	1,138x10 ⁻	1	5,857x10 ⁻	3,662x10 ⁻	1,830x10 ⁻
1 aoxo	= 28,35	2,835x10 ⁻²	1,943x10 ⁻³	1,718x10 ²⁵	1	6,250x10 ⁻²	3,125x10 ⁻⁵
1 pao	= 453,6	0,4536	3,108x10 ⁻²	2,732x10 ²⁶	16	1	0,0005
1 ton	$= 9,072 \times 10^4$	9,072x10 ⁵	62,16	5,463x10 ²⁹	$3,2x10^4$	2000	1

¹ gallon hoàng gia Anh = 277,4in³= 1,201 gallon chất lỏngU.S.

KHỐI LƯỢNG RIÊNG Các đại lượng ở lb/ft³, lb/in³, pao trên fut³, pao trên inch³là trọng lượng riêng có thứ nguyên khác khối lượng riêng.

	slug/ft³	KILÔGAM/MET³	g/cm³	lb/ft ³	lb/in. ³
1 slug trên fút					
1 KILÔGAM	1	515,4	0,5154	32,17	1,862x10 ⁻²
trên MET	1,940x10 ⁻³	1	0,001	6,243x10 ⁻²	3,613x10 ⁻⁵
1 gam trên	1,940	1000	1	62,43	3,613x10 ⁻²
centimet ³	3,108x10 ⁻²	16,02	1,602x10 ⁻²	1	5,7873x10 ⁻⁴
1 pao trên fut ³	53,71	2,768x10 ⁴	27,68	1728	1
1 pao trên inch ³					

THỜI GIAN

	năm	ngày	giờ	phút	GIÂY
1 năm	= 1	365,25	8,766x10 ³	5,259x10 ⁵	3,156x10 ⁷
1 ngày	= 2,738x10 ⁻³	1	24	1440	8,640x10 ⁴
1 giờ	= 1,141x10 ⁻⁴	4,167x10 ⁻²	1	60	3600
1 phút	= 1,901x10 ⁻⁶	6,944x10 ⁻⁴	1,667x10 ⁻²	1	60
1 GIÂY	= 3,169x10 ⁻⁸	1,157x10 ⁻⁵	2,778x10 ⁻⁴	1,667x10 ⁻²	1

TỐC ĐỘ

	ft/s	km/h	met/second	mi/h	cm/s
1 fut trên giây	= 1	1,097	0,3048	0,6818	30,48
1 kilomet trên giờ	= 0,9113	1	0,2778	0,6214	27,78
1 MET trên GIÂY	= 3,218	3,6	1	2,237	100
1 mile trên giờ	= 1,467	1,609	0,4470	1	44,70
1 centimet trên giây	= 3,281x10 ⁻²	3,6x10 ⁻²	0,01	2,237x10 ⁻²	1

LỰC

	dyn	NIUTO'N	lb	pdl	glực	kglực
1 dyne	= 1	10 ⁻⁵	2,248x10 ⁻⁶	7,233x10 ⁻⁵	1,020x10 ⁻³	1,020x10 ⁻⁶
1 NIUTO'N	= 10 ⁵	1	0,2248	7,233	102,0	0,1020

1 pao	= 4,448x10 ⁵	4,448	1	32,17	453,6	0,4536
1 paodal	= 1,383x10 ⁵	0,1383	3,108x10 ⁻²	1	14,10	1,410x10 ⁻²
1 gram lực	= 980,7	9,807x10 ⁻³	2,205x10 ⁻³	7,093x10 ⁻²	1	0,001
1 kilogram lực	= 9,807x10 ⁵	9,807	2,205	70,93	1000	1

ÁP SUÁT

	atm	dyn/cm²	inch của nước	cm Hg	PAXCAN	1b/in.²	1b/ft²
1 atmtphe	= 1	1,013x10 ⁶	406,8	76	1,013x10 ⁵	14,70	2116
1 dyn trên centimet ²	= 9,860x10 ⁻⁷	1	4,015x10 ⁻⁴	7,501x10 ⁻⁵	0,1	1,405x10 ⁻⁵	2,089x10 ⁻³
1 inch nước ở 4°C	= 2,458x10 ⁻³	2491	1	0,1868	249,1	3,613x10 ⁻²	5,202
1centimet thủy ngân ở 0°C	= 1,316x10 ⁻²	1,333x10 ⁴	5,353	1	1333	0,1934	27,85
1 PAXCAN	$= 9,869 \times 10^{-6}$	10	4,015x10 ⁻³	7,501x10 ⁻⁴	1	1,450x10 ⁻⁴	2,089x10 ⁻²
1 pao trên inch²	= 6,805x10 ⁻²	6,895x10 ⁴	27,68	5,171	6,895x10 ³	1	144
1 pao trên fút	= 4,725x10 ⁻⁴	478,8	0,1922	3,591x10 ⁻²	47,88	6944x10 ⁻³	1

Tại nơi mà gia tốc trọng trường có gia trị tiêu chuẩn là 9,80665m/s²

1 bar = 16^6 dyn/cm²

1 millibar = 10^3 dyn/cm²= 10^2

NĂNG LƯỢNG, CÔNG, NHIỆT

Những đại lượng kilôgam, đơn vị khối lượng nguyên tử hợp chất không thực sự là đơn vị năng lượng, chúng phát sinh từ công thức tương đương - năng lượng tương đối tính E = mc²và biểu diễn năng lượng tỏa ranếu một kg hoặc một đơn vị khối lượng nguyên tử hợp chất (u) hoàn toàn chuyển thành năng lượng hoặc khối lượng được chuyển hoàn toàn thành một đơn vị năng lượng

	ft.1b	hp.h	JUN	cal	kW.h	eV	MeV	kg	и
1 fút - pao	1	5,051x10 ⁻	1,356	0,3238	3,766x10 ⁻	8,464x10	8,464x10	1,509x1 0 ⁻¹⁷	9,037
1 mã lực - giờ	1,980x10 6	1	2,685x10	6,413x10 5	0,7457	1,676x10	1,676x10	2,988x1 0 ⁻¹¹	1,799x10
1 JUN	0,7376	3,725x10 ⁻	'	0,2389	2,778x10 ⁻	6,242x10	6,242x10	1,113x1 0 ⁻¹⁷	6,702x10
1 calo	3,088	1,560x10 ⁻ 6	4,186	1	1,163x10 ⁻	2,613x10	2,613x10	4,660x1 0 ⁻¹⁷	2,806x10
1 kiloat	2,655x10	1,341	3,600x10	8,600x10	1	2,247x10	2,247x10	4,007x1	2,413x10

- giờ	6		6	5		25	19	0 ⁻¹¹	16
1 electro n - vôn	19	5,967x10 ⁻	1,602x10 ⁻	3,827x10 ⁻	4,450x10 ⁻	1		1,783x1 0 ⁻³⁶	1,074x10 ⁻
1 mêga electro n - vôn	13	5,967x10 ⁻	1,602x10 ⁻	3,827x10 ⁻ ²⁴	4,450x10 ⁻	10 ⁻⁶		1,783x1 0 ⁻³⁰	1,074x10 ⁻ ³
1 kiloga m	6,629x10	3,348x10	8,987x10	2,146x10	2,497x10	5,610x10 35	5,610x10	1	6,022x10
1 đơn vị khối lượng nguyê n tử hợp chất	10	5,559x10 ⁻	1,492x10 ⁻	3,564x10 ⁻	4,146x10 ⁻	9,320x10 8		1,661x1 0 ⁻²⁷	1

CÔNG SUẤT

	Btu/h	ft.lb/s	hp	cal/s	kW	OAT
1 đơn vị nhiệt của Anh trên giờ	= 1	0,2161	3,929x10 ⁻⁴	6,998x10 ⁻²	2,930x10 ⁻⁴	0,2930
1 fut - pao trên giây	= 4,628	1	1,818x10 ⁻³	0,3239	1,356x10 ⁻³	1,356
1 mã lực	= 2545	550	1	178,1	0,7457	745,7
1 calo trên giây	= 14,29	3,088	5,615x10 ⁻³	1	4,186x10 ⁻³	4,186
1 kiloat	= 3413	737,6	1,341	238,9	1	1000
1 OAT	= 3,413	0,7376	1,341x10 ⁻³	0,2389	0,001	1